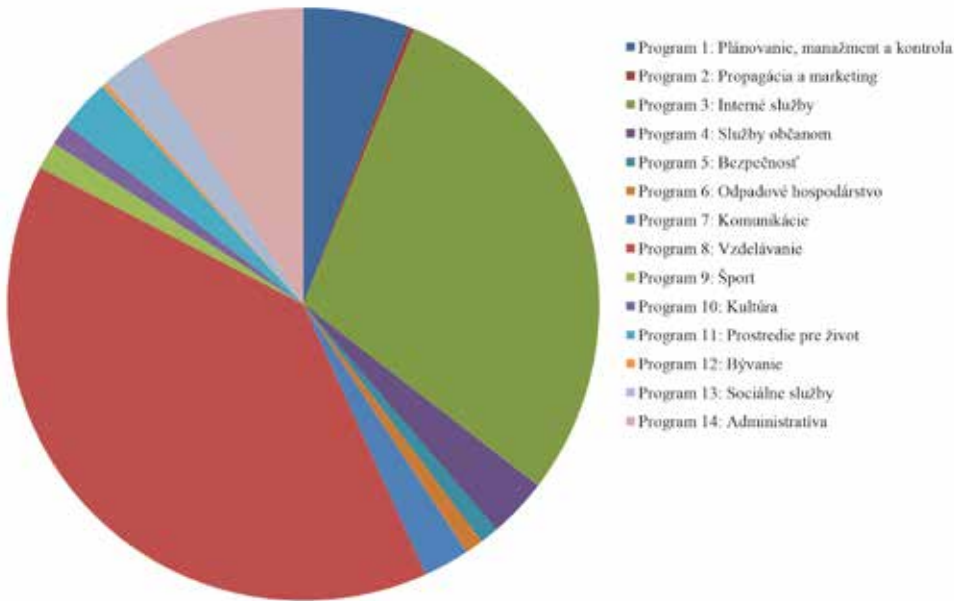

Z rozpočtu vo výške vyše 5,5 milióna eur pôjde najviac na vzdelávanie

Výdavková časť rozpočtu 2019 - Výdavky podľa programov

Lamač bude v roku 2019 hospodáriť s historicky najvyššími príjmami. Mestská časť by mala mať k dispozícii zdroje vo výške 5.559.367 eur, čo je mimochodom o 1.402.207 eur viac než očakávané príjmy pri tvorbe rozpočtu na rok 2018. Naplánované výdavky na tento rok sú vo výške 5.398.328 eur, takže hospodárenie by malo vytvoriť prebytok 161.039 eur. Samozrejme, je nevyhnutné pripomenúť, že rozpočet je prognóza, predpoklad, ktorý sa môže podľa reálnej situácie, najmä výberu daní a z toho plynúcich príjmov alebo zisku externých zdrojov meniť, či už do ešte lepších čísiel, alebo naopak do súm, v ktorých plusový výsledok bude menší.

Na rozdiel od meniacich sa súm v rozpočte sa nemení fakt, že suverénne najviac výdavkov pôjde do oblasti vzdelávania. Na zabezpečenie chodu školy a škôlky pôjde z príjmov 2.126.078 eur, teda približne 40 percent všetkých výdavkov, rozdelených do 14 rozpočtových kapitol. Oproti možnostiam minuloročného rozpočtu sú disponibilné zdroje pre školstvo vyššie o 241.410 eur.

Druhou najvyššou položkou v rámci výdavkov vo výške 1.583.749 je suma určená pre interné služby. V tomto prípade ide o vôbec najvyšší nárast alokovanej sumy, medziročne rastie o 498.738 eur. Tento program zahŕňa náklady na správu majetku mestskej časti a zvereného majetku hlavného mesta do správy mestskej časti. V rámci kapitálových výdavkov tento

program ráta s pokračujúcou rekonštrukciou Malokarpatského námestia, rozšírenia kapacity základnej školy, prípadne rekonštrukciou nebytových priestorov Kina Lamač. V tomto programe sú zahrnuté aj výdavky na prevádzku miestneho úradu, potrebné právne služby i externé služby v prípade procesov verejného obstarávania.

Pre služby občanov má samospráva v rozpočte 175.051 eur (nárast o 76.305 eur), v tomto prípade ide o služby a činnosti miestneho úradu určené na priamy kontakt s občanmi, napríklad činnosti stavebného či matričného úradu, miestnych médií. Novinkou je zavedenie položky 10.000 eur v rámci participatívneho rozpočtu, v ktorom o využití peňazí rozhodnú samotní občania.

Do oblasti Prostredie pre život, do ktorého je zahrnutá i starostlivosť o verejnú zeleň a letná údržba je alokovaných 153.694 (v porovnaní s rokom 2018 je to o 59.060 eur viac). Na starostlivosť o komunikácie je vyčlenených 135.037 eur, v rámci toho je 68.537 eur určených na zimnú údržbu, pričom sa v tejto položke rozpočet navyšuje o 9.500 eur na nákup ekologického posypového materiálu. Povinnosti samosprávy v oblasti sociálnych služieb budú kryté položkou vo výške 134.401 eur, pre rozvoj a podporu športu sa ráta so sumou 81.000 eur, na kultúru vrátane podujatí organizovaných samosprávou 64.533 eur.

Zahlasujte za nové ihrisko pre deti!

V lete vyrastie na Slovensku desať detských ihrísk, tzv. Žihadielok, ktoré chce postaviť spoločnosť Lidl Slovenská republika. O to, aby nové detské ihrisko stálo aj v Lamači, môžeme všetci spoločne zabojsovať.

O desať ihrísk súperí 69 miest resp. mestských častí. Súťaží sa v piatich kategóriách, v štyroch podľa počtu obyvateľov, piata je vytvorená špeciálne pre 19 miest, ktoré už jedno Žihadielko vyhrali v rokoch 2016 - 2018. Lamač je zaradený do kategórie sídiel do 12.000 obyvateľov. V každej kategórii môžu ihrisko Žihadielko získať dve mestá. Internetové hlasovanie sa začalo 14. januára, **podporiť Lamač je možné ešte do 28. februára.**

Jedinou podmienkou je registrácia na webovej stránke www.zihadielko.sk. Užívateľ registráciu potvrdí overovacím kódom, ktorý mu bude zaslaný vo forme bezplatnej SMS na zadané mobilné telefónne číslo. Každý registrovaný účastník bude môcť raz za 24 hodín zahlasovať za vybranú lokalitu. Ďalší bonusový hlas navyše je možné každý deň získať za zvládnutie jednoduchej online hry. Priebežné poradie bude zverejnené (s výnimkou posledného týždňa) a pravidelne aktualizované na stránke www.zihadielko.sk. **Výťažov 10 Lidl ihrísk Žihadielok predstavia najneskôr 14.marca 2019.**

MUDr. Kristína Križanová laureátkou Kríšťalového krídla

Držitelkou Mimoriadnej ceny v prestížnej ankete Kríšťalové krídlo, ktoré sa od roku 1997 udeľuje najvýraznejším osobnostiam Slovenska v odvetviach spoločenského, kultúrneho, hospodárskeho a verejného života, sa stala Lamačanka, MUDr. Kristína Križanová. Priekopníčke paliatívnej starostlivosti na Slovensku, v súčasnosti hlavnej odborníčky Ministerstva zdravotníctva SR pre túto oblasť, je venovaný aj príspevok na strane 4.

Na základe rozhodnutia predsedu NR SR Andreja Danku sa voľby prezidenta SR uskutočnia v sobotu 16.3. od 07.00 h do 22.00 h. Prípadné druhé kolo bude na programe v sobotu 30. marca od 07.00 h do 22.00 h.

O priazeň voličov sa uchádza 13 mužov a dve ženy, ktorých kandidatúru prijal predseda NR SR Andrej Danko.

Kandidátov uvádzame v abecednom poradí zľava doprava.

Béla Bugár

Zuzana Čaputová

Martin Daňo

Štefan Harabin

Eduard Chmelár

Marian Kotleba

Milan Krajniak

József Menyhárt

František Mikloško

Robert Mistrík

Maroš Šefčovič

Róbert Švec

Bohumila Tauchmannová

Juraj Zábajník

Ivan Zuzula

Právo voliť prezidenta SR majú slovenskí občania, ktorí v deň volieb dovŕšili minimálne 18 rokov a nenastala u nich prekážka práva voliť –zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia.

Obyvatelia s trvalým pobytom v Lamači budú voliť v rámci šiestich volebných okrskov. **Volebné miestnosti v rámci všetkých volebných okrskov budú v budove ZŠ na Malokarpatskom námestí, všetky na prízemí. Volí sa od 07.00 do 22.00 h.** Volič sa musí preukázať **platným občianskym preukazom** (nie pas).

Volebné okrsky

Volebný okrsk č. 1:

Ulice: Bakošova 1-36, Na barine

Vol. miestnosť: trieda 1.C

Volebný okrsk č. 2

Ulice: Borinská, Cesta na Klanec, Malokarpatské námestie, Podháj, Segnáre, Stanekova, Vrančovičova

Vol. miestnosť: trieda I.A

Volebný okrsk č. 3

Ulice: Havelkova, Heyrovského, Podlesná

Vol. miestnosť: trieda I.B

Volebný okrsk č. 4

Ulice: Furmanská, Hodonínska, Kunerádska, Lediny, Pod násypom, Povožnícka, Skerličova, Studenohorská 1-24, Zlatohorská

Vol. miestnosť: Jedáleň cudzích stravníkov

Volebný okrsk č. 5

Ulice: Studenohorská 25-71

Vol. miestnosť: trieda Výtvarný odbor ZUŠ

Volebný okrsk č. 6

Ulice: Bakošova 38-46, Lamačská cesta, Pod Zečákom, Rácova, Rajtáková, Rozálska, Studenohorská 72-91, Vysokohorská, Záhrady, Zelenohorská, Zhorínska, Zidiny

Vol. miestnosť: trieda Literárno-dramatický odbor ZUŠ

Hlasovať možno aj prostredníctvom hlasovacieho preukazu

Volič, ktorý v čase volieb nebude môcť voliť vo volebnom okrsku, v ktorom je zapísaný do zoznamu, môže hlasovať prostredníctvom hlasovacieho preukazu. Hlasovací preukaz oprávňuje voliča po jeho predložení a po predložení občianskeho preukazu voliť v ktoromkoľvek inom okrsku na území SR. O hlasovací preukaz možno požiadať

a/ osobne, prípadne prostredníctvom splnomocnenej osoby

V oboch prípadoch je potrebné o preukaz požiadať najneskôr deň pred konaním volieb (**15.3.2019, resp. pre druhé kolo 29.3.2019**) na miestnom úrade

b/ písomne alebo elektronickou poštou na kontaktné adresy MÚ Bratislava-Lamač

V prípade žiadosti listom alebo mailom musí byť žiadosť doručená obci najneskôr 15 pracovných dní pred konaním volieb (t.j. najneskôr **25.2.2019, pre druhé kolo najneskôr 11. 3. 2019**). Hlasovací preukaz dostane žiadateľ v tomto prípade najneskôr do troch pracovných dní pred konaním volieb na adresu trvalého bydliska, ak žiadateľ v žiadosti neuvedie inú korešpondenčnú adresu.

Počas volieb možno hlasovať aj prostredníctvom prenosnej volebnej schránky

Žiadosti o vykonanie hlasovania do prenosnej schránky si voliči môžu telefonicky nahlásiť na Miestnom úrade Bratislava – Lamač - tel. č.: 64 780 065 najneskôr do 15.03.2016 do 12.00 h, prípadne v deň volieb osobne u príslušnej okrskovej volebnej komisie prostredníctvom rodinného príslušníka alebo inej osoby, alebo (takisto v deň volieb) na telefónnom čísle: 0917 803 066.

Všetky potrebné informácie týkajúce sa volieb do NR SR nájdete na www.minv.sk.

Komisia miestneho zastupiteľstva

Na prvom rokovaní miestneho zastupiteľstva schválili aj členov odborných komisií miestneho zastupiteľstva z radov občanov. V každej komisii bude tiež zástupca MÚ. Prinášame zloženie komisií.

Komisia pre financie, legislatívu a podnikateľské aktivity

Predseda: Petronela Klačanská

Podpredseda: Martina Ondrišová

Členovia: Andrej Bachár, Beata Baláž Siváková, Anna Habdáková, Mária Horecká, Ján Mazák, Zuzana Piovarčiová, Petra Urbanová, Oľga Vlasčiková, Radoslav Olekšák - poslanec ako člen

Komisia dopravy, územného rozvoja a výstavby

Predseda: Matúš Harmaňoš

Podpredseda: Stanislav Babic

Členovia: Martin Bugár, Štefan Harmaňoš, Eva Jíchová, Valentín Magdolen, Peter Mikoláš, Igor Polakovič, Marko Polakovič, Branislav Selčan

Komisia životného prostredia a hospodárskej stratégie

Predseda: Veronika Hagovská

Podpredseda: Pavol Čech

Členovia: Elena Černá, Veronika Danevová, Matúš Kniez, Andrea Neumeisterová, Stanislava Polakovičová, Annamarie Velič, Ján Kolár

Komisia školstva, kultúry a športu

Predseda: Martina Ondrišová

Podpredseda: Stanislav Babic

Členovia: Vladimír Bis, Zuzana Brnoliaková, Mária Gorghetto, Mária Harmaňošová, Barbora

Liptáková, Roman Mészáros, Tomáš Neumeister, Alena Petáková, Peter Šramko, Radoslav Olekšák - poslanec ako člen

Komisia bezpečnosti, verejného poriadku a sociálnych vecí

Predseda: Stanislav Babic

Podpredseda: Veronika Hagovská

Členovia: Monika Dobrovodská, Elena Harmaňošová, Mária Jakúbková, Marta Janyšková, Alexander Toth, Dagmar Vatolíková, Mária Vidošovičová

Komisia pre informatizáciu a komunikačnú stratégiu

Predseda: Matúš Harmaňoš

Podpredseda: Petronela Klačanská

Členovia: Rastislav Daniš, Mária Horecká, Slavomíra Šubrtová, Matej Marcin, Ján Kolár

Vicestarostkou bude Petronela Klačanská

Zástupkyňou starostu Lukáša Baňackého bude poslankyňa Petronela Klačanská. O poverení informoval starosta na rokovaní miestneho zastupiteľstva. Petronela Klačanská kandidovala v novembrových komunálnych voľbách za Iniciatívu Lepší Lamač a Team Vallo s podporou strán Progresívne Slovensko a Spolu - občianska demokracia. Vo voľbách získala najväčší počet hlasov – 1345.

Priority volebného programu majú 12 oblastí

Na februárovom rokovaní miestneho zastupiteľstva schválili priority volebného programu pre roky 2019 – 2022. Vychádzajú z prieniku vízií i priorít starostu a poslancov mestskej časti Bratislava – Lamač s dôrazom na potreby mestskej časti a kontinuity poslania a cieľov stanovených v základnom strategickom dokumente - Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti.

Priority, ktoré majú určiť smerovanie Lamača v nasledujúcich 4 rokoch sú rozdelené do 12 oblastí, tie sa ďalej členia na projekty, ktoré je možné v priebehu štvorročného obdobia i dopĺňať, resp. prispôbovať aktuálnemu stavu a potrebám mestskej časti. Na základe týchto východísk sa má vytvoriť Akčný plán so zadenovaním projektov naplňujúcich priority a jeho vyhodnocovanie na dvojmesačnej báze. Stanovené priority:

- 1. Otvorená a moderná samospráva** (ráta sa napríklad s vytvorením Klientského centra, konzultčných hodín predstaviteľov samosprávy)
- 2. Udržateľná mestská mobilita** (napr. podpora smart city, nový systém organizácie dopravy)
- 3. Kvalitný verejný priestor** (napríklad nová koncepcia detských ihrísk, redukcia vizuálneho smogu)
- 4. Rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu** (napríklad nové formáty kultúrnych podujatí, transformácia knižnice na aktívne kultúrno-spoločenské centrum)
- 5. Rozvoj zdravého životného štýlu** (napríklad zvyšovanie kvality komunitného života, efektívna správa športovísk)
- 6. Ochrana životného prostredia** (napríklad rozvoj sídelnej zelene, zvýšenie miery recyklácie odpadu, akčný plán opatrení na zmenu klímy)
- 7. Moderné energetické hospodárstvo** (napríklad opatrenia na zlepšovanie energetickej účinnosti budov v majetku MČ, podpora komplexnej obnovy bytových domov)
- 8. Rozvoj a podpora predškolských a školských zariadení** (rozšírenie siete materských škôl, rozšírenie kapacít ZŠ)
- 9. Nová sociálna politika** (napríklad revízia a úprava pravidiel pri pridelovaní sociálnych a služobných bytov, podpora celoživotného vzdelávania)
- 10. Dostupné zdravotníctvo** (napríklad zabezpečenie dostupnosti zdravotníckej starostlivosti)
- 11. Prevencia kriminality** (napríklad dobudovanie kamerového systému, zlepšenie osvetlenia verejných priestorov)
- 12. Podpora rozvojových projektov** (napríklad Územný plán Zečák, odkanalizovanie územia)

V rámci zimnej údržby bolo zatiaľ 13 nevyhnutných zásahov

Počas výkonu zimnej údržby v mesiacoch december 2018 – január 2019 bola na území MČ Lamač vyhlásená zimná pohotovosť celkovo 14-krát. V štyroch prípadoch v mesiaci december 2018 a 10-krát v januári 2019. Nevyhnutný zásah sa uskutočnil v 13-tich prípadoch, päť z nich sa uskutočnilo v decembri, osem v januári.

Za obdobie december-január sa použilo v rámci chemického posypu cca 41 ton posypovej soli, čo vychádza cca 3,15 t na jeden deň zásahu. V priemere bolo v mesiaci december 2018 v rámci zimnej údržby mimo bežnú pracovnú dobu odpracovaných 19 hodín z čoho 4 hodiny bola práca v noci. V mesiaci január 2019 to bolo 56 hodín, 17 hodín sa týkalo práce v noci. Pre porovnanie v sezóne december 2017 až marec 2018 bolo nutné zasahovať len 16 dní. Počas tohto obdobia sa na zjazdnosť komunikácií minulo cca 48 t soli. Náklady na zimnú údržbu za mesiac december-január dosiahli 8456 eur, z toho 6508 išlo na posypový materiál, servis a opravy techniky stáli 1584 a pohonné hmoty 364 eur. Problémom pri zabezpečovaní zjazdnosti komunikácií ostávajú zaparkované vozidlá na okrajoch ciest. Najkritickejšie je to hlavne na ulici Pod Zečákom. Pravidelne tu dochádza k zbytočnému hromadeniu snehu. Vozidlo s pluhom odhrnie sneh z ciest ku krajnici, následne na to majitelia zakliesnených vozidiel tento sneh späť nahádzu na vozovku. Riešením tohto problému je parkovanie vo dvoroch, takto by sa zefektívnila a zlepšila samotná prejazdnosť ciest.

Vyhradené parkovanie nekončí

Poslanci miestneho zastupiteľstva na svojom zasadnutí dňa 07.02.2019 schválili úpravu všeobecne záväzného nariadenia týkajúceho sa prenájmu parkovacích miest na území mestskej časti Bratislava – Lamač. Zmena oproti súčasnému stavu spočíva v tom, že všetky nájomné zmluvy v priebehu tohto kalendárneho roka sa budú uzatvárať s platnosťou do 31.12.2019, pričom nájomcovia budú platiť alikvotnú časť ročného nájomného. Opatrenie sa prijíma z dôvodu predpokladaného prijatia celomestskej parkovacej politiky, ktorej konečná verzia ešte v súčasnosti nie je známa. **Tento stav v žiadnom prípade neznamená, že vyhradenému parkovaniu v Lamači odzvonilo.** Je len prípravou na zavedenie nových a jednotných pravidiel, ktoré by nebolo možné uviesť do života, ak by platnosť jednotlivých nájomných zmlúv končila v rôznych termínoch. V prípade, ak jednotná parkovacia politika na území hlavného mesta nebude do konca tohto roka prijatá, všeobecne záväzný nariadenie bude novelizované a nájomné zmluvy budú opätovne uzatvárané s platnosťou od 01.01.2020 v doterajšom režime.

V štvrtom okrese riešili policajti v roku 2018 takmer 250 nehôd

Na cestách v štvrtom bratislavskom okrese, ktorého súčasťou je tretina mestských častí Bratislava - Karlova Ves, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves, Lamač a Záhorská Bystrica, riešila v roku 2018 polícia 242 dopravných nehôd. Vyplýva to zo zverejnených štatistík nehodovosti na webe Ministerstva vnútra (MV) SR. Najviac nehôd (22) riešila polícia v januári,

Potešil záujem dobrovoľníkov

V súvislosti s novelou cestného zákona, ktorá na samosprávy preniesla povinnosť vykonávať zimnú údržbu na všetkých komunikáciách vrátane chodníkov, bez ohľadu na vlastníkov príľahých nehnuteľností, mestská časť požiadala o pomoc občanov - dobrovoľníkov. Na výzvu aktívne zareagovalo 31 obyvateľov Lamača, ktorým bola na základe dohody poskytnutá posypová soľ a podľa potreby aj náradie. „Prostredníctvom prihlášky, ktorá je dostupná na webe mestskej časti sa hlásia do projektu stále ďalší dobrovoľníci,“ informoval Marek Poláš z miestneho úradu, poverený riadením dispečingu. Dobrovoľníci zabezpečujú čistenie chodníkov najmä v okolí svojho bydliska. O vyhlásení pohotovosti resp. zásahov v prípade nepriaznivej meteorologickej situácie sú informovaní prostredníctvom sms správ z dispečingu. Na jeho číslo 0948 337 317 môžu zavolať aj tí, ktorí potrebujú viac nástrojov na odpratávanie snehu. Mestská časť eviduje aj ďalších 26 občanov ochotných pomáhať pri zimnej údržbe, ktorým bola poskytnutá posypová soľ, ale nie sú zaradení do zoznamu osôb, ktorým sú zasielané sms správy. „Veľmi dobrá je aj spolupráca s domovými samosprávami,“ uviedol Poláš.

máji, septembri a novembri, naopak, najmenej často vychádzala k nehodám v júni (15 evidovaných nehôd). Pri nehodách nedošlo k usmrteniu ani jedného z ich účastníkov, ťažkých zranení bolo sedem, ľahko zranených 66. Najčastejšou príčinou dopravných nehôd na cestách bratislavskej „štorky“ bolo porušenie povinnosti vodiča. Najviac nehodovými dňom sa v roku 2018 stala streda, v strede pracovného týždňa prišlo k viac ako 50 zaznamenaným nehodám.

V jedálňach poľské mäso nevaria

V súvislosti s aktuálnymi výsledkami kontrol mäsa a mäsových výrobkov z Poľska ubezpečujeme rodičov, že v zariadeniach školského stravovania v Lamači sa tieto produkty nevyskytujú. „V piatok 1. februára nás kontaktovala Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ), ktorý som informovala, že hovädzie mäso z Poľska sa v našich školských jedálňach nenachádza a všetky mäsové výrobky a mäso berieme z Metra len od slovenských, nanajvýš v niektorých prípadoch od českých dodávateľov,“ informovala Lamačan vedúca referátu školských jedální v Lamači Miriam Ducká.

Zasadnutia Miestneho zastupiteľstva MČ BA-Lamač budú mať začiatok o 13.00 h. Najbližšie riadne zasadnutie už s týmto začiatkom je naplánované na 21. marca 2019. Vždy v pondelok pred zastupiteľstvom sa o 17.00 h uskutoční verejné stretnutie s občanmi.

Cez fašiangy sa jedlo, pilo, zabávalo i sobášilo

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožucha zimu mu bude.

Ja nemám kožucha, len sa tak trasiem, dajte mi slaniny, nech sa vypasím.

A tam hore na komíne sedí kocúr na slanine, choďte si ho odohnať a mne kúsok odrezať.

Režte, režte len sa neporežte, než sa máte porezať idem si sám odrezať.

A tak pekne zarovnáam, že Vám kúsok nenechám.“

Na zvyky a tradície zaspomínal Rudolf Brutenič

Práve táto pesnička ohlasovala obdobie fašiangov, ktoré sa začínalo po Troch kráľoch. V Lamači boli v predvojnovom období a po vojnových rokoch fašiangy spojené so zábavami, sýtym jedlom, ale napríklad i „riškavým“ vínom. A samozrejme so svadbami. Na tradície tohto obdobia, ktoré sám zažil, si pre Lamačan zaspomínal pán Rudolf Brutenič.

Klobása, šišky i frndžalica

Fašiangy sa dodnes spájajú s hodovaním a zábavou. Aj v Lamači sa dobre jedlo, pilo, hodovalo. „Jedli sa hutné, mastné jedlá aj preto, aby mali ľudia silu, energiu a pripravili sa tak i na pôst pred Veľkou nocou, a tiež na práce na poli a vinohradoch, ktoré ich s príchodom jari čakali,“ vysvetlil Rudolf Brutenič. Medzi jedlami dominovali údené mäso, klobásy, tlačienka, slanina, vyprážené jedlá a tiež pečivo – šišky, friky, teda fánky a závin, či už orechový, makový, ale aj tvarohový a syrový. „Tradíciu bola aj pletenka, ktorá sa volala calta a kugla-vianočka,“ dodáva lamačský pamätník. Medzi nápojmi sa pilo veľa vína. Biele, červené, ale aj riškavé.“ To bolo víno vyrobené zmiešaním bielych

a červených odrôd,“ vysvetľuje pán Brutenič. Víno, varené, sa pilo aj na raňajky ku kugle. Ak už nebolo víno, bol to „zapraženy“ čaj, teda čaj so slivovicou, alebo frndžalicou – liehovinou z iného vypáleného ovocia. Fajšmekri si práve počas fašiangov pochutnávali na zrnkovej káve. „Obyčajne sa totiž pila iba melta, čo bola naozaj len náhrada voňavej zrnkovej kávy,“ objasňuje Rudolf Brutenič. O hutnej jedlá počas fašiangov sa postarali aj zabíjačky.

Každý týždeň iná zábava

*Sedemkrát bolescí baba prežila,
budeme rozjímať, kde sa opila.
U Krajička prvý raz, u Alberta druhý raz,
a keď došla k Pantlovi, napila sa zas,
Vypila trošičku, päťlitrovú flaštičku,
nemohla vytáhnúť z blata nožičku,
Po zemi sa válala, na pálené volala,
pálené, pálené, buď oslávené!*

Takto sa spievalo, keď sa išlo z dobrej fašiangovej zábavy. Tie organizovali športovci, hasiči i lamačská mládež. „Všetky skupiny sa museli dohodnúť, kedy koho bude zábava,“ pripomína Rudolf Brutenič. Športovci organizovali svoje zábavy v bývalej sokolovni na dnešnej Furmanskej ulici, hasiči mali svoju zábavu v hostinci u Alberta pri Rozálke a mládež organizovala zábavu u Pantla.

Zábavy sa oznamovali plagátmi a významnejším ľuďom v obci sa posielali pozvánky. Ak sa niekto z tých, ktorí dostali pozvánky, nemohol priamo zúčastniť, považoval si za povinnosť poslať aspoň peniaze za vstupné. Vybierané peniaze potom každá skupina, ktorá zábavu organizovala, použila pre svoje aktivity. „Športovci napríklad kúpili dresy, hasiči ich použili na výstroj a techniku, no a mládež z tých peňazí kúpila ďalšie jedlo a pitie, aby v tej zábave mohla pokračovať aj na druhý deň,“ spresňuje pán Brutenič.

Na zábavách hrali živé kapely, napríklad na hasičskej nechýbala Lamačská dychová kapela. Tancovala sa polka, valčík, tango, ale aj skupinové, veselé tance ako šátečkový, stoličkový či metlový tanec.

Lamačania chodili aj na zábavy do susedných dedín – Dúbravky či Záhorskej Bystrice. „Hovorí sa, že sa išlo na tri dni. Prvý deň sa išlo na zábavu, druhý deň bola zábava a tretí deň dotyčného hľadali, či opitý nespí niekde v jarku, alebo nie je u dievčiny, s ktorou sa na zábave zoznámil,“ hovorí so smiechom lamačský rodák Rudolf Brutenič. Konali sa aj maškarné plesy, kde mali tí s maskami znížené vstupné. Muži sa prezliekali za ženy a ženy, naopak, za mužov. Chlapi boli napríklad aj za vojakov, kovbojov, dievčatá za cigány, veštie atď. Posledná fašiangová zábava sa konala vždy pred Popolcovou stredou. Tá však mohla trvať iba do polnoci. Keď skončila, začalo sa vlastne veľkonočné obdobie.

Fašiangové svadby sa konali v stredu

Podobne ako zábavy boli neodmysliteľnou súčasťou niekdajších fašiangov aj svadby. „Na tých menších svadbách bolo okolo 30 hostí, na tých väčších sa veselilo aj 150 hostí,“ spomína Rudolf Brutenič. S úsmevom

dotáva, že keď trvali fašiangy kratšie, hovorilo sa, že sa vydajú aj tie škaredšie dievčatá, lebo chlapi nemajú toľko času vyberať si.

Svadobným dňom nebola sobota, ako je tomu prevažne teraz, ale streda. Svadobný obrad sa konal zvyčajne o 11.00 h. Predtým sa svadobčania stretli v dome, kde sa konala slávnosť, odtiaľ sa vydali do kostola a po obrade sa vrátili späť do domu. Pred kostolom hrala dychovka a či bol sneh, alebo nie, tancovalo sa. Zvykom bolo hneď po obrade ponúknuť pálenkou, vínom i koláčmi ľuď, ktorí sa prišli pozrieť na novomanželov. Už počas hostiny a zábavy prišli svadobčanov na svadobný dom pozrieť aj mládenci, ktorí si išli „pýtať na šablu“. Zabúchali na dvere a ústami jedného z nich svadobčanov oslovili veršom. „Pochválen pán Ježiš Kristus, daj vám pán Boh dobrý a šťastlivý večer. Dovoľte mi tento svadobný prah prestúpiť a so ženichom dve-tri slová pohovoriť. Že ty ženichu mladý, daj ti pánbuň zdravý aj tej tvojej najmilejšej, čo vedľa teba sedí!

Ako Rudolf Brutenič pripomína, atmosféra lamačskej svadby sa dostala aj do vysielania Československého rozhlasu. V 50-tych rokoch nahrali pre rozhlas príbeh lamačskej svadby herci z ochotníckeho divadla.

Krištáľové krídlo v našej mestskej časti

Každý človek má svoje perspektívy, nádeje a snaží sa svoj život prežiť čo najčestnejšie, aby sa jeho potomkovia nemuseli hanbiť za svojich predkov.

No zrazu, ako blesk z čistého neba, nečakane a rýchlo, sa

má váš život ukončiť, ako som to prežívala i ja... Plná elánu, nádeji, ambícií... Stačila len jedna silná chemoterapia, ja prestávam vnímať, nízky tlak, strácam schopnosť komuni-

kácie i chôdzu a po dvojtýždňovom pobyte v nemocnici čakám na svoj koniec, ktorý je pre mňa vykúpením z trápenia.

Posledné chvíle myslenia ma ťahajú domov. Lúčim sa s rodinou, ale ich láska, súdržnosť ma prebúdza zo zlého sna a ja sa pomaly vraciam späť do života. O ďalšie dva týždne prichádza ku mne na kontrolu ošetrovateľská starostlivosť v domácom prostredí, prezentovaná odborníčkou pre paliatívnu starostlivosť na Slovensku, MUDr. Kristínou Križanovou a sestrou Juditou.

Občianske združenie Slniečnica, ktorého bola v roku 1995 spoluzakladateľkou ako primárka na oddelení paliatívnej starostlivosti Národného onkologického ústavu v Bratislave, robí kus

ľudskej práce medzi chorými, po celej Bratislave, i v Lamači, kde doktorka Križanová býva. Nesmierne ma potešila, keď mi oznámila, že môj stav sa zlepšuje. Pre jej veľkú lásku k ľuďom a pokoru k životu nie je divu, že medzi 600 navrhnutými osobnosťami v SND 28. januára bola medzi jedenástimi osobnosťami, ktoré prevzali ocenenie za prácu vo svojom odvetví.

Právom pani doktorke K. Križanovej celá sála prejavila úctu potleskom a povstaním.

Mať takýchto ľudí je pýchou národa, ktorý stále v jednotlivcoch nestráca to najkrajšie v človeku – úctu a lásku k chorým a tým, ktorí si svoj život pomaly naplnili.

Kveta Slyšková

Manželia Ružena a Štefan Maradovci: Láska medzi nami stále trvá

Je tradíciou, že vo februári, i v súvislosti so sviatkom zamilovaných dáva mestská časť do pozornosti dlhoveké manželské páry z Lamača. Príkladom toho, že porozumenie a láska môžu pretrvať celé desaťročia, sú aj Ružena a Štefan Maradovci z Kunerádskej ulice, ktorí o dva mesiace oslavia 55. výročie sobáša.

Pamätáte si ešte na to, ako ste sa zoznámili?

R.M.: Áno, stretli sme sa v Bratislave v roku 1963, dali nás dokopy kamaráti, aj keď to prvé rande nám vyšlo až na druhýkrát.

Š.M.: No priznávam, na to prvé dohodnuté stretnutie, kde nás chceli zoznámiť kamaráti, som ja zaspal, bol som unavený po svadbe, na ktorej som bol predchádzajúci deň. Takže sme sa potom stretli až o týždeň neskôr. Myslím, že sme začali spolu chodiť práve vo februári. No a po čosi viac ako roku sme sa vzali.

Bývali ste hneď v Lamači? Vy ste pán Marada Lamačan od narodenia...

Š.M.: To je pravda, narodil som sa v starom dome, na tom istom mieste, kde bývame aj teraz. Do Lamača sme sa však presťahovali až po rokoch. Najprv sme bývali v Starom Meste, odkiaľ pochádza manželka, potom sme dlho bývali v Petržalke. Problém bol totiž aj v tom, že tadiaľto mala ísť kedysi dialnica, až neskôr jej trasu pozmenili. Dlhú dobu sme ale kvôli plánom s výstavbou nemohli na tomto mieste rekonštruovať starý dom. Začali sme vlastne až v 90-tych rokoch a nastalo tu bývanie asi od roku 2001. Je ale pravda, že kým sme sa sem natrvalo nasťahovali, trávili sme tu veľa času, bola tu záhrada i vinohrad, o ktorý sme sa starali.

R.M.: Bolo to tak, že do Petržalky sme vlastne chodili len spať, prakticky každý deň po práci sme boli tu. A hoci ja pochádzam

z mestského prostredia, mám veľmi rada záhradu a kvety, to je moje. Takže som sa aj ja tu vo veľkom realizovala.

Sobáš ste mali 18. apríla 1964. O dva mesiace to bude 55 rokov, oslávite teda „smaragdovú svadbu“, ako sa nazýva toto výročie manželstva. Čomu vďačíte za to, že ste tak dlho spolu vydržali?

Na to je jednoduché vysvetlenie – láska medzi nami stále trvá. Samozrejme, aj my sa vieme pohádať, nemáme vždy rovnaký názor, ale vždy si to čo najrýchlejšie vydiskutujeme a ideme ďalej. Nikdy sme nemali veľké nezhody, alebo že by sme sa spolu nerozprávali a bola tu týždeň tichá domácnosť... to nikdy nebolo. Jednoducho rozumieme si, stojíme pri sebe.

V manželstve je okrem lásky potrebná aj trpezlivosť...

R.M.: Určite, porozumenie medzi manželmi musí byť, brať ohľad aj na názor toho druhého a rešpektovať aj jeho chyby, lebo nikto nie je bezchybný.

Čo si tak navzájom na sebe najviac vážite?

Š.M.: Manželka bola vždy veľmi ľudská, mala pre mňa porozumenie, dobre sa o mňa stara a stále stará. Dokonca ma odnaučila fajčiť.

R.M.: Ja mu nemám čo vyčítať, je to muž, na ktorého som sa vždy mohla spoľahnúť a ktorý mi bol oporou aj v ťažkých chvíľach, ktoré samozrejme patria k životu a ani našej rodine sa nevyhli.

O tie dva mesiace, keď príde deň výročia, pripravujete aj nejakú špeciálnu oslavu?

R.M.: Priznám sa, ja som si to ani neuvedomila, museli ste mi to až vy pripomenúť. Ale vlastne sme si uvedomili, že tento prvý polrok máme hneď niekoľko osláv. O dva mesiace to bude 55 rokov nášho manželstva, na konci mája, 28.5. mám ja 75 rokov, o dva dni na to má vnučka svadbu a v júni má syn 50-tku. Takže to asi nejakú spojíme, zídeme sa v kruhu rodiny a oslávime to.

Aj si niečo špeciálne želáte na výročie, našepkáme blízkym, čím by Vás mohli potešiť?

Š.M.: Nie, žiadne špeciálne prania ani očakávania na dary nemáme. Sme spolu, to je pre nás dôležité, prajeme si, aby to vydržalo čo najdlhšie.

Pizza Carla®

Tesco Galéria Lamač

...viac ako len pizza!

Volajte zdarma – 0800 10 20 30

Denne 10.00 – 22.00

Online objednávky – www.pizzacarla.sk

2 + 1 pizza za 1€ • Donáška do domu • Dovož aj ZDARMA • Krabice ZDARMA

**CVC Klokan, Batkova 2,
Bratislava**

**PRÁZDNI NOVÝ
DROBČEK**

**Od 26.2 do
28.2.2019**

Pre deti od 4 rokov do 14 rokov
Od 09:00 do 15:00
Spoznáš nových kamarátov,
zahráme sa rôzne hry a bude
kopec zábavy...

E-mail: cvclokan@gmail.com
Tel: 0905 282 012

ALLE
reálna kancelária

Hľadáme pre
našich klientov
nehnuteľnosti v tejto
lokalite na predaj
a prenájom.

☎ **0948 25 00 34**

Mgr. Zuzana Búliková

✉ alle@alle.sk

🌐 www.alle.sk

Tímy FK Lamač sa chystajú na jarnú časť aktuálnej sezóny. O krátke zhodnotenie jesennej časti i aktivít klubu v predchádzajúcich mesiacoch sme požiadali prezidenta FK Lamač Rastislava Poláka.

A mužstvo (muži), pod vedením trénera Pšeneka odohralo 16 zápasov vo IV. Lige BFZ A(S4A) a umiestnilo sa na priebežnom 9. mieste. Škoda, že sme si neudržali výborný nástup v jesennej časti súťaže a neumiestnili sa na lepšej priečke, avšak poradie medzi 5. až 9. miestom pri počte bodov je veľmi blízke. Dúfam preto, že sa nám podarí uhrat' v jarnej časti lepšie celkové miesto.

Starší žiaci absolvovali v súťaži Starší žiaci BA – Mesto (SZM) pod vedením trénera Šafárika celkovo 15 zápasov, zimujú na 7. mieste. Musím priznať, že v tejto kategórii ma mrzí prístup hráčov a nedisciplinovanosť pri tréningových procesoch. Vzhľadom na ich vek je však aj s týmto potrebné neustále pracovať a veriť v zlepšenie.

Mladší žiaci celkovo odohrali 16 zápasov v súťaži Mladší žiaci BA – Mesto (MZM) s umiestnením na priebežnom 5. mieste. Pri tomto mužstve musím vyzdvihnúť výbornú spoluprácu trénera p. Vanča a jeho zverencov, čo sa odzrkadľuje na ich výkonnosti.

Naši zverenci v prípravke absolvovali v základnej časti súťaže BFZ – Prípravka A3 (PMA3) celkovo 11 zápasov. Pod vedením trénera Petráša sa umiestnili na 5. mieste. Teší ma, že v našej mestskej časti máme dostatok detí na tréningoch. Podobne je to aj pri predprípravke, ktorá pod vedením trénerov p. Poláka a p. Lukáča hrá iba prípravné zápasy. Musím vyzdvihnúť výbornú prípravu tréningov zo strany trénerov, čoho odzrkadlením je fakt, že tréningy detí veľmi obľubujú a zúčastňujú sa na nich vo veľkom počte.

Počas zimy odohrajú všetky mužstva zimné turnaje, čo je základom pre ich prípravu do jarnej časti súťaže. Počas jesennej časti sa nám podarilo sponzorsky postaviť nové detské ihrisko, ktoré môžu využívať všetky deti MČ Lamač počas tréningových procesov a súťaží. Ihrisko sme stava-

li svojpomocne za účasti Lamačanov (rodičov detí), za čo im touto cestou ďakujem. Poďakovanie patrí aj Ing. Matúšovi Horváthovi, ktorý sponzorsky zakúpil detskú trampolínu a dal nám ju do užívania pre všetky deti. Veľká škoda, že ju niektoré stihli zničiť, každopádne na jar ju opravíme a budem silne dúfať, že sa podobná situácia neopakuje.

Pripomeniem, že v roku 2018 sa nám podarilo získať dotáciu zo Slovenského futbalového zväzu (SFZ) 14.500 eur, ktorá sa použila na rekonštrukciu existujúcej studne a automatizáciu závlahového systému hracej plochy. V tomto čase prebieha výmena hlavných brán za hliníkové (splnenie bezpečnostných noriem SFZ). Podarilo sa nám zakúpiť vretenovú kosačku, vďaka nej ušetríme čas pri kosení trávnikov aj pohonné hmoty.

Na konci hodnotenia by som sa ešte chcel poďakovať starostovi a všetkým poslancom, ktorí nás finančne podporujú z rozpočtu MČ Lamač v zabezpečení chodu klubu. Poďakovanie patrí aj trénerom FK Lamač a celému realizačnému tímu za odvedenú prácu počas týždňa, ako aj počas víkendov, keď trávia s hráčmi FK Lamač svoj voľný čas.

Rastislav Polák, prezident FK Lamač

Mesto čakajú výrazné dopravné obmedzenia

Od 15. februára na obdobie pol roka bude kompletne uzavretá ulica Mlynské Nivy a niektoré zjazdy z Prístavného mosta smerom na Slovnaft a Prístavnú ulicu, čo bude mať výrazný negatívny dopad na dopravu v celej východnej časti Bratislavy.

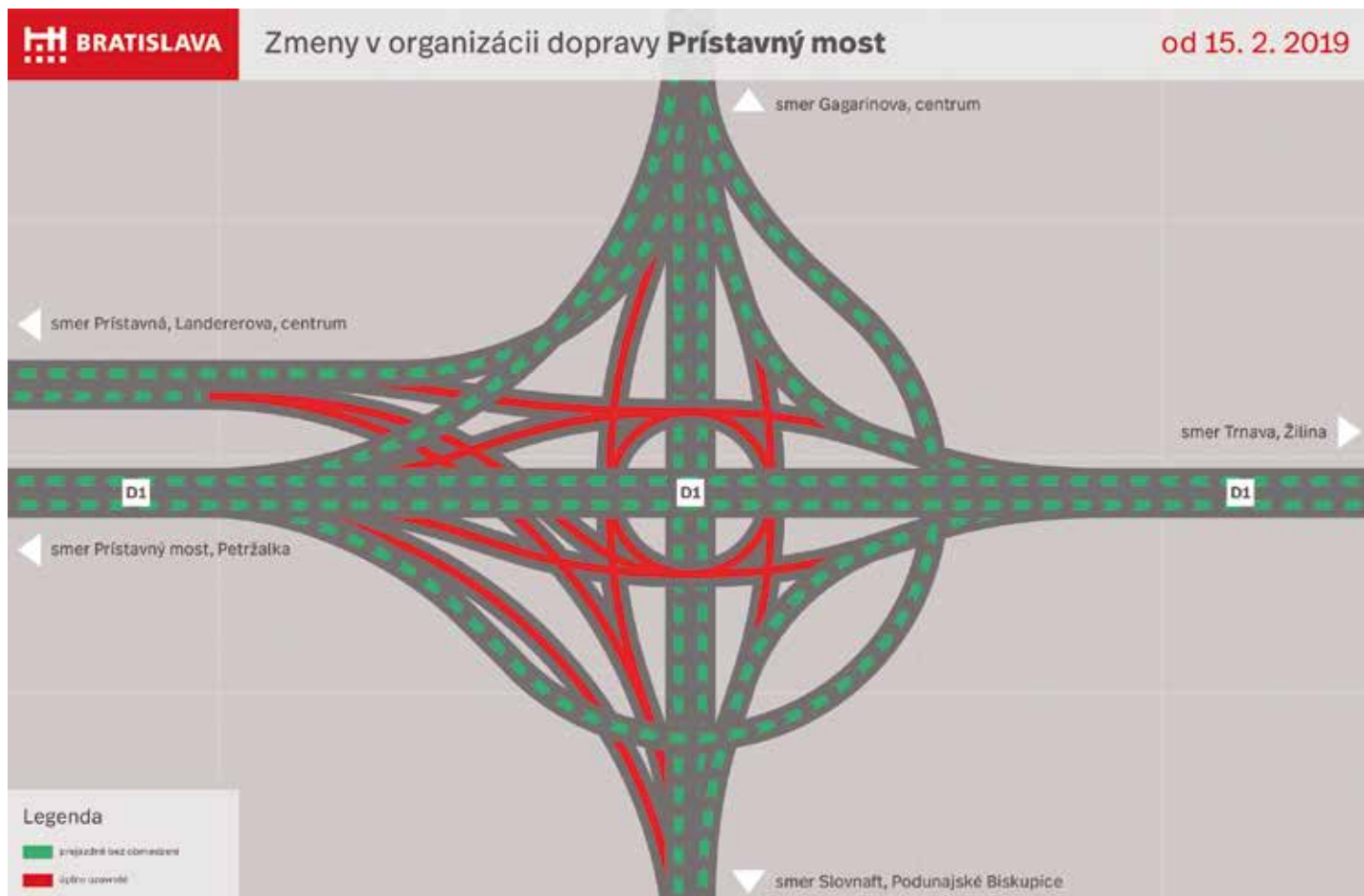
Ďalší nárast vozidiel, na už dnes preťažených úsekoch, bude znamenať rozsiahle zápchy. Hlavné mesto preto vyzýva obyvateľov, aby čo

najviac využili posilnenú MHD, ktorej plynulosť zvýraznia samostatné jazdné pruhy.

Mesto v tejto súvislosti zavádza od pondelka 18. februára bezplatné cestovanie linkami MHD, ktoré prechádzajú inkriminovanými úsekmi. Do konca marca budú premávať zadarmo linky 201, 202, 212, 75 a X72. Okrem toho Bratislavská integrovaná doprava (BID), ako koordinátor Integrovaného dopravného

systému v Bratislavskom kraji (IDS BK), ponúka v tomto čase aj 50-percentnú zľavu z týždenného cestovného lístka, ktorý si cestujúci zakúpia prostredníctvom mobilnej aplikácie IDS BK.

Magistrát pripomína, že preferencia MHD je zároveň aj nástrojom, ako si v tomto neľahkom období možno pomôcť - čím viacej vodičiek a vodičov využije ponúknutú príležitosť a prestúpi do MHD, o to menej budú stáť v zápchách tí, ktorí auto v ten deň skutočne potrebujú.

Úradné hodiny MÚ Bratislava-Lamač

Miestny úrad Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, Tel.: 64 78 00 65

MIESTNY ÚRAD A POKLADŇA

PO, ST 07:30 – 12:00 13:00 – 17:00
PIATOK 07:30 – 12:00

PODATEĽŇA

PO, ST 07:30 – 12:00 13:00 – 17:00
UT, ŠT 07:30 – 12:00 13:00 – 15:30
Piatok 07:30 – 12:00

Stavebný úrad

PO, ST 07:30 - 12:00 13:00 - 17:00

Miestna knižnica, Heyrovského 2

Knihovník: Ondrej Polák
Kontakt: kniznica@lamac.sk,
tel. 02/ 64 78 97 37

Otváracie hodiny

Pon, St 13:00 - 19:00
Štvrtok 10:00 - 15:00

Ohlasovňa pobytov

V ohlasovni pobytov je možné nahlásiť trvalý a prechodný pobyt.

Stránkové hodiny

Pon., Str. 07:30 - 12:00 13:00 - 17:00 h
Piatok 07:30 - 12:00 h

Kontakty: zelenakova@lamac.sk,
tel. 02/647 800 65, 02/647 815 81

Program JDS BA-Lamač

20.02. 14.00 h – téma: Dolnozemskí Slováci – prednáša Mgr. Eva Križanová
27.02. 15.00 h – výročná členská schôdza – stretnutie členov v Spoločenskom centre
Pozývame vás na naše stretnutia a tiež privítame aj nových členov. Zároveň žiadame všetkých členov, aby uhradili členský príspevok na rok 2019. Ďakujeme.

Výbor Základnej organizácie
JDS BA – Lamač

Najčastejšími menami pre malých Lamačanov boli Michal, Tomáš, Lea a Lucia

Do lamačskej matriky zapísali v roku 2018 vyše 80 detí. Najviac zápisov sa týkalo novorodencov. Žiadne krstné meno, ani mužské ani ženské nebolo výrazne preferované, predsa len najčastejšími menami, ktoré rodičia dávali malým Lamačanom boli Lucia, Lea, Michal a Tomáš.

Lamačan mesačník samosprávy Mestskej časti MÚ BA-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, tel.: 64 78 00 65. **Zodpovedný redaktor:** Mgr. Erik Mader, **plnoú a riadkovú inzerciu preberá:** Mária Šimončíková, simonicova@lamac.sk, **Vydáva:** Mestská časť Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, IČO 00 603 414, **ISSN 1338-8959**, **tlač:** VEDA, vydavateľstvo SAV, Dúbravská cesta 9, 845 02 Bratislava, **náklad:** 4 000 ks, **do tlače zadané:** 13. 2. 2019, **uzávierky č. 3/2019, redakčná 1. 3. 2019 a inzertná 4. 3. 2019**, registračné č. EV 3654/09. **Redakcia si vyhradzuje právo na neverejnenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam.** **NEPREDAJNÉ**

RC OBLÁČIK

RC Obláčik je z technických príčin dočasne zatvorený.

Kurzy zväčša prebiehajú v Spoločenskom centre Lamač, Malokarpatské nám. 8, zelená novostavba za reštauráciou Trojka. Z dvora je bezbariérový prístup.

PONDELOK 16.00 – 18.00 Hocus Lotus nemčina od 3 - 10 r., KURZ

hocusLotus@gmx.com, tel.: 0902 095 138,
Kino Lamač, Malokarpatské nám.

PONDELOK 18.30 – 20.00 Orientálne tance V OBLÁČIKU

STREDA 09.00 – 11.45 Folklórik od 1,5 - 3 r., KURZ kurzfolklorik@gmail.com,
tel.: 0902 180 281

ŠTVRTOK 19.00 – 20.00 Zumba + posilňovanie pre dospelých V OBLÁČIKU
panisova.martina@azet.sk, tel.: 0918 363 377

PIATOK 09.30 – 11.30 Baby FUN - cvičenie pre deti s prvkami angličtiny 1-3r.
info@babyfun.sk, tel.: 0903 622 666

PODUJATIA RC OBLÁČIK

ŠTVRTOK 21.2. o 9.30 h Karneval pre drobčov. Prihlasovanie na info@obclacik.sk

Program kina na február 2019

17.2. Smelé mačiatko 15.30 h 3 €

Rodinný animovaný príbeh o otcovskej láske a hľadaní stratenej nádeje.

17.2. Pablo Escobar: Nenávidený a milovaný 18.00 h 3 €

Film o jednom z najväčších zločincov všetkých čias. Rozprávačom deja je novinárka, ktorá prežila s Escobarom vášnivý milenecký vzťah /hrá ju Penelope Cruz/.

24.2. Dežo Ursiny 70 18.00 h 3€

Dokument, koncert k 70. nedežítym narodeninám jedného zo zakladateľov modernej slovenskej rockovej hudby.

Inzerčia

- Opravujem, upravujem odevy. 0902/ 717 517
- Ambulancia zubného lekárstva 0905/ 662 407 a implantológie 0919/ 421 601, Stromová 16 na Kramároch prijíma nových pacientov.
- Doučujem angličtinu, slovenčinu. Deti aj dospelých, aj cez víkendy. 0905/ 222 966
- Vodoinštalácie a údržba – Ján Polák. 0905/627 321
- Venčenie psov v rámci Lamača. 0948/ 333 010

Zbavte sa starých spotrebičov ekologicky a zdarma!

Ušetríte si miesto v pivnici alebo garáži na niečo užitočnejšie, ako sú nepotrebné spotrebiče! **Pomôžeme vám ekologicky a zadarmo zrecyklovať starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky.**

Zbery sa organizujú celoročne približne každú druhú sobotu.

Navštívte www.zberelektrodopadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča. Objednanie na jednotlivé termíny zberu sa uzatvára 2 dni pred konaním zberu. Po uzavretí objednávok na daný termín zverejníme nový termín zberu.

O diani v Lamači sa najrýchlejšie dozviete na facebooku: **Lamač** – oficiálna stránka mestskej časti Bratislava – Lamač

Máte postreh, podnet z diania v Lamači? Chcete vyjadriť svoj názor na to, čo sa v Lamači deje? Napíšte nám na lamacan@lamac.sk